مەهاباد قەرەداغی

ئەڤین ئاوی ژیانە

ڕۆمان

بەشی یەکەم

بە عاشقانی ئەنفالکراو
بە هەموو ئەو لاس و خەزاڵانەی کە قەدەرێکی قەترانی بە دابڕان پێشوازی لە ئەڤینیان کرد و بە کارەسات کۆتایی پێ هێنان.

پێشکەشە

شوێن: ئۆرانووس

کات: کە بیر لە تۆ دەکەمەوە، هەموو کاتێک.

نامەی ژمارە: هەزار و یەک.

بە ناوی تۆی مەزن و میهرەبان

لاس گیان.. وێڕای قووڵترین ماچ،

خۆشەویستەکەم، سەرەڕای هەموو سەختییەک، ئاکام گەیشتمە ئێرە و ئێستا پەناهەندەی هەسارەی ئۆرانووسم و، لە قوتابخانەی "هەتاو" خەریکی وانە خوێندنم.

لەم هەسارەیەدا زمانی ڕووناکی فەرمییە و، منیش هێدی هێدی هەست دەکەم خەریکە نووتەکییەکانی گیانم ڕۆشن دەبنەوە و زمان دەگرم.

ڕێکەوتێکی سەیرە ئازیزم، کە لەسەر زەویش بووم لە قوتابخانەیەک دەمخوێند ناوی "هەتاو" بوو، بەڵام جیاوازی نێوان ئەم دوو هەتاوە ئاسمان و ڕێسمانە. هەتاو تەنها ناوی فێرگەکەبوو لەوێ، دەنا هەستم نەدەکرد تیشکم بەردەکەوێ. هەتاو لەم هەسارەیە تەنها ناوی ئەو ئینیستووتە نییەکە تیایدا دەخوێنم، بەڵکە بناغەکەی بە خشتی عەشق بنیات نراوە و ناوەڕۆکی پلانی خوێندن و ڕێساکانی بە زمانی ڕووناکی نووسراوە و لەسەر بنچینە و ڕێسا و ڕێزمانی ئەڤین داڕێژراوە، کە ئەفسووس لە زەوی فێری نەبووم.

هەتاوەکەی ئەوێ تەنها کلێشە بوو، کلێشەیەکی بێگیان، بێ بناغە و بێ بنچینە بوو، کەچی بڵند و بڵندتر دەکرایەوە، هەر وەستایەکی نەزان چینێکی تری لەسەر ئەو باڵەخانەیە ڕۆدەنا، باڵەخانەی دڕدۆنگی. ڕۆژێ لە ڕۆژان نەمبینی کتێبێکی زمان یان ڕێزمانی عەشق لەسەر ڕەفەی کتێبخانەی ئەو قوتابخانەیەدا هەبێ، تا بیخوازم و لێوەی فێربم. تا فێرم بکات چۆن تیشک بدوێنم و، گیانێک بخاتەوە بەر ئەو کلێشە

نوتەکە. ئەوەی دەمزانی خۆم فێری بووم، ئەوەی لە ناخمدایە. ئەو فێری کردم ئەوەندە عاشق بم، ئەوەندە خۆشم بوێی و هەرگیز لەبیرت نەکەم.

دوای پەرجووی دەربازبوون لە قەدەری چاڵ و دیسانەوە لێکدابڕان، ئەو نووتەکییەی گیانم بێئارامیان کردبووم و چارێکی ترم نەبوو، جگە لەوەی لە هەتاوێکی تر بگەڕێم بۆ فێربوونی زمانی ڕووناکی و لە ئۆرانووسدا ئەم خەونەم بەدی هات.

ئێستا و لێرە لە دوای نزیکەی نیوەی تەمەن وەک منداڵێکی پۆلی یەکەمی سەرەتایی لە سەر کورسییەکی نیانی ئاوەز دانیشتووم و، لەسەر تەختەی سپی سۆز، بە تەباشیری گزنگ، حەرف حەرف خۆم فێری زمانی ڕووناکی و ئایینی ئەڤین دەکەم. دوو مامۆستای دێرین لەم قوتابخانەیەدا وانەی لۆژیک و ڕەوانبێژی عەشقم پێ دەڵێنەوە، ئێڤا و ئادەم، کە وەک کچی خۆیان خۆشیان دەوێم و زیاتر لەدایک و باوکی سەر زەویم نازم دەکێشن. ئەوان نەبوونایە تەنیایی و هەستی بێکەسی دەیانکوشتم، ئاخر تۆ نازانی بە بێ تۆ چەند هەست بە بێ کەسی دەکەم، گشت کەسەکەم. ئاوێنە نەبووایە شێوەو ڕووخساری خۆمم بیر چووبووەوە. سوپاس بۆ ئاوێنە، ئەو ئاوێنەیەی کە نایابترین دیاری تۆیە لە لام، تۆ پێت بەخشیم و هەمیشە لە لامە، ئاوێنەی ئەڤین.

وەک هەمیشە زۆرت بیر دەکەم ئازیزم، زۆر زۆر. ئەمجارەش چاری ترم نەبوو جگە لەوەی پێنووسەکەم لە مەرەکەبی تیشک پڕ بکەم و بە زمانی ئەم هەسارەیە نامە تەواونەکراوەکەی ئەوسا سەرلەنوێ دەست پێ بکەمەوە.

نازانم دەتوانم ئەم نامەیە تەواو بکەم یان نا، تەمەن مەودا دەدا یان نا، نازانم دەتوانم بۆتی بنێرم یان نا، ئەگەر بینێرم دەگاتە دەستت یان نا، ئەگەر بگاتە دەستت کاتت هەیە بۆ خوێندنەوەی یان نا، ئەگەر خوێندتەوە کاتت هەیە بۆ وەڵامدانەوەی یان نا، ئەگەر وەڵامت دایەوە دەگاتە دەستی من یان نا، نازانم. بەڵام من دەینووسم و، مەخابن کە دەبێ ئەدرەسی هەسارەی زەوی لەسەر بنووسم و لەوێش گەرەنتی وننەبوونی ناکەم. ئەدرەسی هەسارەی سووری زەوی لێدەدەم، چونکە تۆ لەوێی، لە دۆزەخیترین پنتی ئەو هەسارەیەدا نیشتەجێی. ئێستاش تەنها بوونی

تۆ بە هەسارەی زەوییەوەم دەبەستێتەوە و وام لێدەکات بیری دۆزەخ بکەم، دەنا بۆ هەتاهەتایە ئۆرانووسم دەکرد بە ماڵ و، لە نێوان ئۆرانووس و ڤینۆسدا هاتوچۆیەکی هەمیشەییم دەکرد.

"سێوە" نیشتەجێی هەسارەی ڤینۆسە و، هەموو ڕۆژێ لەوێوە بە تەلەفۆن پەیامم بۆ دەنێرێت، لە پەیامەکانیدا باست دەکات و ئەویش وەک من بیرت دەکات. لە پەیامێکیدا بۆی نووسیبووم "سوپاس بۆ نیگا نیانەکانی لاس، کە ئەوەندە بە سەلیقە و سۆزەوە ڕژاوەتە ناو نیگا نەرم و گەرمەکانی تۆوە و من دروست بووم."

"سێوە" ئێستا لە گەورەترین زانکۆی هەسارەی ڤینۆس، بەشی ئەندازەسازیی گەردوون خوێندکارە، گەشتی زانستی زۆریان کردووە بۆ سەر هەسارەکانی تر و بۆ سەر مانگ، زەوی نەبێت کە هێشتا بیریان لێ نەکردۆتەوە، ئەویش لەبەر سێوە. ئەوان دەزانن سێوە لە بنەڕەتدا خەڵکی هەسارەی زەوییەو بە کۆرپەیی بە پەرجوویەک لەوێ دەرباز بووە و بە تیژەوەتیر و هەوڵی بێوچانی دایک و باوکێکی ڕۆحی گەیشتۆتە سەر سنووری هەسارەی ڤینۆس. ئەوان لەبەر سێوە دڵیان نایە گەشتێکی زانستی بۆ هەسارەی زەوی بکەن، تا چارەسەرێکی ئەو نەخشەیەی نەکەن بیر لە گەشتێکی وا ناکەنەوە. سێوە و پرۆفیسۆرەکانی و شاگردەکانی هاوڕێی خەریکی داهێنانێکی نوێن. خەریکی چێکردنی نەخشەیەکی نوێن بۆ گۆڕینی شێوەی هەسارەی زەوی، ئەوان پێیان وایە شێوەکەی ئێستای زەوی هەڵەیەکی گەورەی تێدایە و پێویستە بگۆڕدرێت. ئەوان پێیان وایە فۆرمی تۆپئاسای زەوی خەوشێکی گەورەیە و زەمینە بۆ خلیسکان خۆش دەکات. ئەوان بە بەرەنجامێکی گرنگ گەیشتوون و پێیان وایە ئەگەر زەوی تۆپئاسا خڕ نەبووایە ئەو هەموو فتبۆڵێن و بالەیەی پێ نەدەکرا. ئەوان لە ئەزموونکارییەکی بەردەوامدان و هەموو جۆرێکی فۆرمە ئەندازەییەکانیان تاقیکردۆتەوە بۆ گۆڕینی نەخشەکە، چوارگۆشە، لاکێشە، قۆقز، لوولەیی، لەولەبی، بەڵام لەسەر هیچ کام لەمانە کۆک نین و، ئێستا لەسەر پێشنیاری سێوە و بە یارمەتی بیرۆکەکانی ئەو، خەریکن بیر لە سێگۆشە دەکەنەوە. وێنای کە زەوی سێگۆشە بێت!

ڕەنگە بپرسی بۆ سێگۆشە؟ منیش بە تەواوی نازانم بەڵام دەرکی هەندێ لەو سۆنگانە

دەکەم کە ئاوەزی سێوەی بۆ فۆرمێکی سێگۆشەیی وروژاندووە، ئەی بۆ چوارگۆشە نەبێت، یان لاکێشە؟ بە تەواوی نازانم بۆ، ئەوە کاری پسپۆڕێتی "سێوە"یە و، ڕەنگە ئەگەر ڕێککەوت و جارێک هەرسێکمان یەکمان گرتەوە و لە سەرخوانێک کۆبووینەوە، خۆی بۆمان باس بکات.

یارە هەمیشەییەکەم، وەک هەردەم پێم خۆشە هەموو شتێکت بۆ باس بکەم، هەموو شتێک. بەلام پێم وا نییە تۆ کاتت هەبێت تەنانەت بۆ بیرکردنەوە لەخۆت، نەخوازەلا بۆ خوێندنەوەی نامەیەکی وا چڕ و پڕ و هێمائامێز، کە هەر دێڕەی چڕکراوەی چیرۆکێکە و ژیانی لێوە هەلدەقولێت.

تکایە ئەم قسەیەم وەک گلەیی لێ وەرمەگرە، چونکە مەحاڵە دڵم بێت گلەییت لێبکەم. تێگەیشتنم هەیە بۆ ئەو دۆخە دۆزەخییەی کە تۆی تێدای. ئاخر لە زەویت و زەویش جەنجاڵترە لە دۆزەخ. زەوی هەتا کەش و ئاو و بایەکەشی دۆخێکی نائاسایی هەیە، یان زۆر گەرمە یان زۆر سارد، یان ئەسفەلسافلینە، یان زەمهەریر. زەوی زۆر شلۆقە و تا دێ شلۆقتر دەبێت، تا دێ لە بالەخانە بێ بنچینە و بێ بناغەکانەوە هەر ژن و پیاون و بە بێ ئەڤین ، تەنها وەک ئەرکی سەرشان جووت دەبن و لە جووتبوونی بێتام و چێژ زارۆک چێ دەبن. زارۆکی کۆیلە و بەستەزمان، لە دایک و باوکی کۆیلەتر و بەستەزمانتر. ژمارەی دانیشتوان وەک بۆمبای ئەتۆم دەتەقێتەوە. هاکا بوو بە شەش ملیارد و حەوت ملیارد و هەشت و، ئیدی جێگەی کەس نابێتەوە. کۆمپانیای مرۆڤ چێکردن هەر بەردەوامە، ئۆرگانی سێکسی ژن و پیاو بوونەتە ماشینەکانی ئەو کۆمپانیایە و بەرهەمەکانیان زارۆکە، زارۆکی نیوەمردووی نیوەزیندوو. بە تایبەت لەو کەرتانەی زەمیندا کە ئەڤین یاساغە و ماچ دەدرێ لە خاچ. ئەو زارۆکانەی کە لە جووتبوونی بێ ماچ و بێ ئەڤین دروست دەبن زەوی پڕ دەکەن. دانیشتوان دەتەقێتەوە، زانا نەزانەکانی خۆرئاوای زەوی بیر لەوە دەکەنەوە چۆن کێشەی زۆری دانیشتوانی زەوی چارەسەر بکەن، هەموو جۆرێکی چەک دادەهێنن بۆ بنبڕکردنی ئەو دیاردەیە، دیاردەی مرۆڤزۆریی، کورتترین ڕێ دەدۆزنەوە بۆ چارەسەری کێشەکە، بیر لە قەلاچۆکردنی دەکەنەوە، تاکوتەراکوژیی داد نادات، دەبێ لە ڕەگەوە، لە ڕیشەوە چارەسەر بکرێن، جینەکان بنبڕ بکرێن، بیرۆکەی ژەهراویکردنی هەناسە،

ژەهراوی کردنی ئاو، ژەهراویکردنی با دەبێت بە تیۆری، تیۆری پراکتیزە دەکرێت، خۆ دەبێت تاقیگەیەک هەبێت، خۆ دەبێت بەشێکی مرۆڤ لەو تاقیگەیەدا بکرێن بە کەرەستەی ئازمایشت، ئەی چۆن بزانرێ ئەم چەکانە و ئەم ژەهرەدەرمانانە برەویان هەیە و چارەسەری کێشەکە دەکەن؟ نەژادێ لە جینەوە بنبڕ دەکەن؟ کێ بکرێتە ئەو کەرەستەیە ، کام چینی مرۆڤ، کام توێژ، کام گەلی بێ خاوەن و بێ سەرکردە؟ کام شار بکرێتە ئازمایشتگە؟ نەخشەی جیهان دەهێنن و مێژووی یەک بە یەکی گەلان تاوتوێ دەکەن، بۆ مرۆڤگەلێ دەگەڕێن بێ خاوەن بن، بۆ وڵاتێ نە وڵات بێت و نە وڵات نەبێت، لەناو ئەو وڵاتەشدا بۆ شارێ دەگەڕێن دوورەدەست بێت و زوومی کامیراکانی مانگە دەستکردەکانیش پەی پێ نەبات. پێیان سەیرە، کتێبەکانی مێژوو باسی گەلێک و وڵاتێک دەکەن، دەگەڕێنەوە سەر جوگرافیا و ئەتڵەس هەڵدەدەنەوە، کە دەچنە سەر نەخشە خڕەکەی زەوی و دەگەڕێن و دەگەڕێن، نایدۆزنەوە. خۆیەتی، دۆزییانەوە، باشترین شوێنە بکرێت بە ئازمایشتگە، باشترین مرۆڤگەلن بکرێن بە کەرەستەی ئازمایشت. کەس پێ نازانێ و لە کەسەوە دیار نین، کەس لەسەریان نایەتە دەنگ، ئاخر پێویستە هەموو شتێ بە نهێنی بێ، هەموو شتێک.

کۆمپانیای فرەڕەگەزی بیناسازیش بیر لە داهێنانی تر دەکاتەوە بۆ چارەسەرکردنی قەیرانی نیشتەجێکردنی دانیشتوانی زەوی. ناچارن باڵەخانەی بڵندی هەزارنهۆمی دروست بکەن. بەڵام باڵەخانەکان ڕێ لە هاتوچۆی باڵندەکان دەگرن و باڵندەکانیش ناچار وەک جاران کۆچی سووری بەرەو باکوور و باشوور نەکەن، گەرمیان و کوێستان نەکەن. ئەوان دەتارێن، ئاسمان بە جێدەهێڵن، پەنا بۆ بنجک و دار و دەوەن دەبەن.

چەند گوناهە باڵ ئازاد نەبێ، چ سامناکە باڵ بچەپێت و ناچار بێت نیشتەجێی تاراوگەی دارستانەکانی زەوی بێت و خەون بە هەور و بە نیشتیمانی ئاسمانەوە ببینێت. دانیشتوان دەتەقێتەوە و بەردەوام دەتەقێتەوە، لە حەژمەتی ئەوەشدا مرۆ لە خۆی و یەکتری وەڕز و تووڕە دەبێت و، ئەمجارە خۆی دەتەقێنێتەوە و باڵەخانەکان دەتەقێنێتەوە.

بیستوومە ئەمجارە بیر لەوە کراوەتەوە باڵەخانەی بڵندی هەزارنهۆمی لە بنی

دەریاکاندا دروست بکرێت. مەخابن ئەمجارە تەنگ بە ماسی و گیاندارەکانی ناو دەریا هەڵدەچنن و ڕێگەی هاتوچۆ و پیاسە ڕۆمانسییەکانی ئەوان بەو بەربەستە دیوارانە دەگیرێت و ئەوانیش پاش عەیامێ چەپین و خەمخواردن، پاش پڕ بوونی کاسەی حەسرەت و لێوانلێوبوونی پەرداخی ئازار و مەینەتی، بێهیوا دەبن لە هەموو شتێ، مانایەک لە بووندا نادۆزنەوە، ناچار دەبن بیر لە هەڵگیرساندنی شۆڕش بکەنەوە دژ بە دانیشتوانی باڵەخانەکانی ناو دەریا و زەریاکان. نەهەنگەکان لە ئێستاوە لە تەگبیری ئەوەدان چۆن سەروگوێلاکی ئەو باڵەخانانە بهێننە خوارەوە و بیانکەن بە پەند. هەر لە ئێستاوە لەناو دەریادا خەریکی ڕاهێنانی ئەو ماسییانەن کە وەک ژمارە زۆر و وەک جۆر گرگن و ساویلکەن، مەشقیان پێ دەکەن و تەیاریان دەکەن کە خۆیان بکەن بە تەیارە و خۆیان بە ناوقەدی باڵەخانەکانی ناو دەریادا بکێشن و وردوخاشیان کەن. سەرانی مرۆڤ و سەرانی ماسی دەبن بە دوژمنی باوککوشتەی یەکتر و ئیدی زەنگی سامناکی شەڕ لێ دەدەن و هەموو شوێنێ دەبێتە مەیدان. مرۆڤە ساویلکەکان و ماسییە ساویلکەکان تیا دەچن، وەک گەڵای دار لە وەرزی خەزاندا، هەڵدەوەرێن و زریان دەیانبات. ئەفسووس ئیدی لە سەر زەوی بە ئاسمانەکەی و دەریاکانیشیەوە لەبەر کۆبوونەوەکان بۆ پلانی پەلامارەکان و، لەبەر مەشقکردن بۆ تەقاندنەوە و تەقینەوەکان، کەس کاتی نییە بۆ خۆی، بۆ یەکتری و بۆ مەشقکردن لەسەر عەشق. عەشقی چیی؟ ئەڤین دەبێتە مەحاڵ، چ سامناکە کە دەرفەت نەبێت بۆ تەماشاکردنی ئاوێنە.

خاترجەم بە هەناسەکەم گلەییت لێ ناکەم، تێگەیشتنم هەیە بۆ ئەو نەهامەتییەی کە سەپاوە و دەسەپێ، کێ مافی هەڵبژاردنی هەیە؟ ئەی کوا ئەڵتەرناتیڤ لەبەردەستایە بۆ هەڵبژاردن؟ منیش تا لەوێ بووم کاتم نەبوو بۆ خۆبینین، کاتم نەبوو بۆ بیرکردنەوە، هەموو شتەکان بە ڕێکەوت و بە گۆترە و هەڕەمەکی لەدەوروبەرمدا ڕوویان دەدا، بیرم لە هیچیان نەکردبووەوە، هێندەم دەزانی ڕووداوەکان ڕوویانداوە و کاریان تێکردووم. لە تاو ڕووداوێکدا بەرەو هەناوی ڕووداوێکی تر هەڵدەهاتین، لەناو ڕووداودا نەماندەتوانی بیر لە ڕووداو بکەینەوە. لەبەر کارەسات نە کارمان هەبوو نە کات. کارێکی ئەوتۆم نەبوو، کەچی کاتیشم

نەبوو بۆ خۆم، تا تەرخانی کەم بۆ نووسینی نامەی کۆتایی، کە هاوکات هی سەرەتاشە. نامەی هەزار و یەکەمینم بە تەواونەکراوی درێنرا و پەرت بووەوە، بە درێژای ڕێ بیرم لە تەواوکردنی دەکردەوە، ژیان چ ڕێیەکی درێژە و، تەمەن چەند کورتە کە فریا ناکەوێت ئەم ڕێیە ببڕێت و بگاتە شوێنێ.

من لەوێ فریای تەواوکردنی ئەم نامەیە نەکەوتم، ئێستا لەگەڵ خۆمدام و لەبەردەم ئاوێنەیەکی باڵاڕووانی دەروون و ئەڤیندا دانیشتووم. بەدەم فێربونی زمانی ڕووناکی و ڕێزمانی نوێی عەشقەوە هەوڵی تەواوکردنی ئەم نامەیەش دەدەم.

هیوادارم وەک هەزارەکەی ڕابردووی لێ نەیەت و بتوانم بۆتی بنێرم و بگاتە دەستت. نامەکەم ناخەمە ناو هیچ زەرف و پاکەتێکەوە، نایبەمە هیچ پۆستەخانەیەک، لە ترسی ونبوون و ونکردنی، بە کراوەیی و بە کۆترێکدا بۆت دەنێرم، کۆترێک کە خوێنەکەی سپییە، وەک بەفری کوێستان، دەنووکی تیژە وەک چاوی تەوار. من دەینێرم و تۆ وەریبگرە، ئیدی گرنگ نییە ئێستا دەیخوێنیتەوە یان دایدەنێی بۆ ساڵی کۆتایی تەمەن، کە ئەوسا ئیدی هەموو شتێ دەبێتە یادگاری و هەموو شتێ لە پشتمانەوەیە و دەبێت تەنها بە چاوەکانی پشتی سەر تەماشایان بکەین.

ئەم نامەیەش پڕە لەو پرسیارانەی کە لە تیژەوەتیر دەچن و مەگەر هەر پەرجوویەک بتوانێ وەڵامیان بداتەوە. ئێستا و ئەوساش نازانم بۆ ئەوەندەم خۆش دەوێی؟ بۆ نەمتوانی و ناتوانم جگە لە تۆ کەسی دیکە ببینم؟ چۆن توانیم بەرگەی ئەو تەنیاییە و ئەو مەودایانە و ئەو مەرگانە و ئەو چاڵانە بگرم؟ چ هێزێکی مەزنە کە لە ئۆرانووس و ڤینۆسەوە کەمندکێشی زەویم دەکات؟ تۆ بۆ ئەوەندە ئالوودەی خاکیت و خاکییت؟ ئەی من بۆ ئەوەندە خاکم خۆش دەوێت؟ بشێ هۆی ئەوە بێت کە تۆ خاکییت، یان سیحرێک لە خۆڵدا هەیە کە تەنانەت بە مردنیش بە مشتێکی ئەو نەبێت سوکناییمان نایە و کەف و کوڵی دەروونمان دانامرکێتەوە.

من خاکم خۆش دەوێت، ئۆخژنم بە خاک دێتەوە، بەڵام هەستێکی زۆر قووڵم بەرامبەر بە "با" هەبووە و هەیە. هەر لە سەرەتای سەرەتاکانەوە هەستم دەکرد من ئاسایی نیم و گەردیلەکانی ڕۆحم لە شوێنێ جێ بە خۆیان ناگرن. تامەزرۆی جوانی بووم و

هەستم دەکرد جوانی لە جێیەک نیشتەجێ نییە و جوانی ئازادییە و جوانی هەڵفڕینە و گەڕانە و دۆزینەوەیە. لە "با"دا خۆم دەبینییەوە، بوونم بە "با"وە بەند بوو، بەڵام نەک هەموو بایەک، نەک ڕەشەبا و زریان و تۆفان. حەزم لە گڤەگڤ نەبوو، عاشقی جۆرێک با بووم کە بە هێمنی و بە چرپە دەدوا، وەک هەناسەکانی تۆ، وەک هەناسەکانی خۆم، بایەک لە جۆری شەماڵ و سروە و بای وەشت، هەستم دەکرد با ڕێیەکە دوور و فراوان، زۆر فراوان، ڕێک بە قەد خودی گەردوون فراوان و بەرینە ئەو ڕێیە. لە جیهانی بادا هەستم بە شپرزەیی نەدەکرد، چونکە کاتم زۆر بوو، هەستم دەکرد تەمەن درێژە بە قەد ژیان، تەمەن نەوەستاوە و شەپۆل دەدا. لە کۆچ و گەشتدایە و دەبینێ و دەبیستێ و هەست دەکات و تام دەکات و بۆن دەکات. هەستەکان لە جیهانی بادا چالاکتر کار دەکەن، هەستم دەکرد لە جیهانی "با"دا ئازادم. نازانم من ئاسایی نەبووم یان گەردوون، بە خۆم نەبوو هەندێ جار هەستم دەکرد تەنانەت گەردوونیش بچووکە و جێگەی ئەو بالانەی تێدا نابێتەوە کە فەنتازیای من دەیانئافراند.

کە منداڵ بووم، شەوان کە لە سەربان دەنووستین و هەموو ئەوانی تر پرخەیان دەهات و من بێدار دەمامەوە. چاوم دەبڕییە ئاسمان و لە نێوان ئەستێرەکاندا بۆ نهێنییەک دەگەڕام. دەوروبەرەکەم نەیاندەزانی من شەوان نانووم و بەدرێژایی شەو خەیاڵم مەیدان ساز دەکات و هەموو ئەستێرەکان دەهێنێتە خوارەوە و دەیانهێنێتە گۆ و دەیانکاتە مرۆڤ و وازییان لەگەڵ دەکەم. هەر لەوساوە "با" م خۆش ویست، چونکە دەمکرد بە ئەسپەشێ و سواری پشتی دەبووم و هەڵدەفڕیم. کوێم ویستبا دەیبردم، تەنانەت دەیبردمە خزمەتی خوداش.

من بە منداڵی زۆرجار چوومەتی کنی، زۆری دەست بەسەرمدا هێناوە، دەزانی خودا کوێی ماچ دەکردم؟ کە سەرم هەڵدەبڕی تەماشای ئاسمان بکەم، فرسەتی دەهێنا و ژێرملی ماچ دەکردم، ختووکەم دەهاتێ و تریقوتوق پێدەکەنیم، خۆم گرمۆڵە دەکرد و ئەویش دیسانەوە بەزۆر ژێرملی ماچ دەکردم و حەزی دەکرد گوێی لە تریقوتوقی پێکەنینەکانم بێت، دەیگووت پێکەنینەکەت لە سەمفۆنیا دەچێت.

بە شەو لەگەڵ خودا یاریم دەکرد و دەمەوبەیانی خەوم لێدەکەوت. کە بەیانی زوو دایکم لە خەو هەڵیدەستاندم بۆ ئەوەی بمنێرێ بۆ قوتابخانەی (هەتاو)، شەکەت و ماندوو بووم و ئەو نەیدەزانی من بەدرێژایی شەو لەگەڵ کێدا بووم و چەند یاری و گەمەمان کردووە. کە دەیبینی هەر وەنەوز دەدەم پێی وابوو تەمبەڵم، بەڵام من بەڵێنم بە خودا دابوو کە ئەو نهێنییە لای کەس نەدرکێنم کە من و ئەو هێندە پێکەوە هاوڕێین و بە درێژایی شەو پێکەوە یاری دەکەین.

کە لە وانەی جوگرافیادا گەیشتینە باسی هەسارەکان و بۆ یەکەم جار بوو بزانم زەوی هەسارەیە و هەسارەی تریش هەن. هەر ئەوسا حەزم دەکرد ڕۆژێ لە ڕۆژان ئۆرانووس، ڤینۆس، عەتارد، زوحەل، مەریخ، مشتەری، نیپتۆن و پلۆتۆش ببینم. هەموویان ناویان لە زەوی خۆشتر بوو، هەستم دەکرد ئێمە لە ناخۆشترین هەسارەدا دەژین.

هەتا منداڵ بووم کاتم هەبوو بۆ بیرکردنەوە، بۆ ڕامان و قووڵبوونەوە. حەزم نەدەکرد گەورە بم و هەموو ئەو شتانەم لەدەست بچێت کە خۆم بۆ خۆمم چێ کردبوون. دەیانگووت زوو زمانت گرت، زۆرت دەگووت و شتی سەیرت دەگووت. هیچیانم لەبیر نییە ئەوانەی کە گووتوومن، بەڵام هەموو ئەوانەم لە یادە کە نەمگووتوون و نەمدەوێرا بیانڵێم. پێم خۆش بوو لێمگەڕێن بەیانیان لەسەربان بنووم و بۆ قوتابخانە خەبەرم نەکەنەوە، لەناو ئەو جیهانە جوانەی خۆمەوە کە من و خودا چێکەری بووین دەریان دەکردم و ، پەلیان دەگرتم و دەیانناردم بۆ قوتابخانە کە وەستایەکی ساختەچی بناغەکەی دانابوو، مامۆستایەکی نەزانیش دەرسی پێ دەگووتمەوە. لە ناو ئەو یارییستانە جوانەوە کە من و خودا بە ساکاری و شادمانییەوە شەوگارمان پێ لەت دەکرد و، لە ناو ئەو ماچ و مۆچ و تریقوتۆقی پێکەنینەوە بەئاگایان دەهێنامەوە و دەیانناردم بۆ خوێندنگە، مامۆستاش بە ڕاستەییەکی ئەستووری لەدار دروستکراوەوە پێشوازی لێ دەکردم و بە حەرفی تاریکی فێری وشەی (دار)ی دەکردم.

بیرمە ڕۆژێ لە خوێندنگە لەسەر پێکەنین دارکاری کرام. لەو ساتەدا بوو کە ماچەکەی خودام بیر کەوتەوە کە لەژێر ملم دەیکرد و ڕیشی زبری دەچەقییە ملی نەرمم و ختووکەم هاتێ، تریقوتوق پێکەنیم. مامۆستا بە ڕاستە ئەستوورە دارینەکەی ناولەپمی

سوور کردەوە. بەدەم هەنیسکەوە گەڕامەوە ماڵەوە، دایکم گووتی: دەستی خۆش بێت کوتەک لەبەهەشتەوە هاتووە. باوکم گووتی: خۆمان پێمان گووتووە گۆشتەکەت بۆ ئەو و ئێسکەکانت بۆ ئێمە. خۆمم هاتە بەرچاو کە ئیدی منداڵ نیم و تەنها ئێسک و پروسکم و ڕۆژێک مامۆستاکەم لەناو کیسەیەکی نایلۆن دەمداتەوە دەستی دایکم و باوکیشم لەناو باخچەی ماڵەوە دەمنێژێت. لە ماڵیشەوە هەر گریام، ئەو شەوە بە دەم هەنیسکەوە خەوم لێکەوت، خەونم بینی، هاتەوە کنم، خودا کە بینی هێندە خەمبارم لە باوەشی گرتم و زۆر دڵی دامەوە و منیش گلەییم لێکرد بۆ لە کاتی وانەخوێندن و لەناو پۆلدا ماچم دەکات و ختووکەم دەدات، ناترسێ گۆشت و پێستم لێک بکرێنەوە و کەوڵ بکرێم.

بەڵێنی دا ئیدی لە قوتابخانە نەیەتە لام، تەنانەت لە پشووی نێوان وانەکانیشدا نەیەت و، هەر بە لای قوتابخانەکەشماندا ڕەت نەبێت، بەڵێنەکەی خۆیشی بە جێگەیاند.

ئیدی لەو ساوە لە پۆلدا هێمن بووم. وەک کۆستکەوتوویەک مات و خەمبار دادەنیشتم. لە پشووەکانیشدا کز و بێدەنگ، هەستەکانم لە پشتی دەیان کێوی نەستەوە دەشاردەوە. ئیدی لە قوتابخانە پێنەکەنیم. بەڵام زۆر بیری خودام دەکرد، پەشیمان بوومەوە لەوەی کە گلەییم لێ کرد. ئاخر ئەگەر وا نەبووایە دەبووایە هەموو ڕۆژێ کووتەک بخۆم، نەدەبوو لە قوتابخانە پێبکەنین. بۆ من پرسیارێکی زیندوو بوو، دەبوایە جارێک لە خودا بپرسم بزانم گەورەکان ڕاست دەکەن کە کووتەک لە بەهەشتەوە هاتووە؟ لێم پرسی و بە سەرسوڕمانەوە گووتی : ئای لەو درۆیە! ئای لەو قسە قۆڕە!

پێکەنین یاساخ بوو، نەک هەر لە قوتابخانە، تەنانەت لە ڕێگەی قوتابخانەش. دایکم دەیگووت، کچم لە ڕێگە سەلار و سەنگین بە، تۆ کچی، پێنەکەنی، ئاغر ئاغر بڕۆ بۆ مەکتەبەکەت و ئاغر ئاغر وەرەوە ماڵەوە، بەم لاو بەولادا نەچی، تەماشای ئەملا و ئەولا نەکەی. ئیدی لە ڕێگەش پێنەکەنیم و لە ماڵەوەش پێنەکەنیم.

بەڵام بە شەو خودا شتی دیکەی پێ دەگووتم، دەیگووت: پێکەنین وەک هەڵفڕین

وایە ، خەندە زمانی ڕۆحە ، گوزارەیە لە چێژ و فەرامۆشی و دڵنیایی لە کاتی شادمانیدا. ڕووانین و دۆزینەوەی دەوروبەر گەردوون فراوانتر دەکاتەوە ، تا بزێوتربی جوانتری، تا عاشقتر بی یاخیتری و تا یاخیتریش بی خۆشترم دەوێی.

من دەبووایە لە نێوان خودا و ئەواندا هەڵبژێرم، یان گوێڕایەڵ بم یان یاخی. کامیان هەڵبژێرم؟ ئەگەر گوێڕایەڵ بم دەبێ شەرمن بم، دەبێ ڕێگە نەدەم هەستەکانم بدوێن، دەبێ هەمیشە بڵێم بەڵێ وایە ، بەڵێ بەسەرچاو، ئەوسا خۆشیان دەوێم و پەسنم دەکەن. بەلام ئەگەر یاخی بم دەبێ ئازاد بم، دەبێ ڕێگە لە هیچ هەستێکی خۆم نەگرم، دەبێ بۆ ئەو شتەی کە بەدڵم نەبێت بڵێم نەخێر وا نییە ، نا ئەوە ناکەم، ئەوسا ئەوان بە بێشەرم و بێئەدەب ناوم دەبەن و خۆشیان ناوێم. کامیان هەڵبژێرم؟ خوداوەندەکانی دەوروبەرم یان خوداکەی ناخم؟ ئەوانەی دەوروبەرم زۆرن و ئەوەی ناخم تەنها یەک دانەیە ، تۆ بڵێی من و ئەو بە تەنیا بتوانین بەرامبەر ئەو هەمووە بوەستین؟ کامیان هەڵبژێرم؟ دەمامک بم یان خۆم؟ درۆزن بم یان ڕاستگۆ؟ دەبوو ڕۆڵی یەکەمیشیان تاقی بکەمەوە تا بتوانم هەست بە چێژی ڕۆڵی دووەمیان بکەم.

ماوەیەک بە دڵی ئەوانم کرد، شەرمن بووم، هەستەکانی خۆم لە پشتی دەمامکەکانم دەشاردەوە، ئەوانیش هەر پەسنیان دەکردم، چەند شەرمن و عاقڵە! چەند بەئەدەبە! زمان لە دەمیدا نییە! چەند کچێکی سەلار و سەنگینە! بەو پەسنانە هێڵنجم دەهاتێ، دەمزانی ئەو پەسنانە درۆن، چونکە خۆم چاکم دەزانی ئەوەی ئەوان پەسنی دەکەن من نیم، دەمامکەکەمە . بێگومان دەبوو دەمامک شەرم بکات، چونکە درۆزنە! چونکە وەک لێبووک تەنها بۆ ڕازیکردنی دڵی بەرامبەرەکەی ڕووی خۆشە و هەستی ڕازیبوون دەردەبڕێت، دەنا ئەو لە ناخەوە ناڕازییەوە خەمبارە کە وا خۆی کردۆتە قەشمەری خەڵک و بە ئاوەزی پێدەکەنن. بەو پەسنانە تووڕە دەبووم و هەموو جارێ لە کاتی ئەو پەسنانەدا شۆڕشێک لە ناخەوەم هەڵدەگیرسا، ناخەوەم کە خودای خۆمی تێدا بوو، کە هانی دەدام دەمامکەکەم تووڕ بدەم و ڕووی خۆم پیشانی ئەوانی دی بدەم. جوان یان ناشیرین، گرنگ نییە ، گرنگ ئەوەیە ڕووخسارە نەک دەمامک، ڕووخساری ڕاستەقینەی خۆم.

لە ئاکامدا بە دڵی خودام کرد و ڕۆژێک بە بەرچاوی هەموویانەوە خۆم ڕووت کردەوە، ئەو بەرگانەی باوکم بۆی کڕیبووم و دایکم لەبەری کردبووم دامکەند و تووڕم دا، دەمامکەکەم گرت و دام بە زەویدا و وردوخاشم کرد. دەمامک بوو بە هەزاران پارچە، بە جۆرێ کە کەڵکی چاککردنەوە و پۆشینەوەی نەمێنێت، کە ئیدی هیچ نەبێت بۆ دەموچاوی من دەست نەدات.

لەوساوە هەست دەکەم خودای ناخەوەم لێم ڕازییە. دوای ئەو هەڵبژاردنە ئیدی کە شاد دەبووم، پێدەکەنیم، کە خەمبار دەبووم دەگریام، هەستەکانم ئاوێنە بوون و خۆم تیادەبینینەوە، بزێوبووم و بەسەر دار و بەردا هەڵدەزنام، دەمڕوانی و دەمڕوانی، بە هەموو لایەکدا. سوپاس بۆ ئەو ڕووانینانە، ئەوان نەبوونایە چۆن تۆم دەدۆزیەوە کە دڵنیام تا ئەم ساتە نایابترین دۆزینەوەی ژیانم بووە. چونکە لە ئاوێنە دەچی و بە ڕوونی ڕووخساری خۆمم پیشان دەدەی.

دەزانم بۆ تۆش هەر وایە. تەنها لەگەڵ مندا خۆتی، کە شادمانی پێدەکەنی و کە خەمباری دەگریەی، هەست دەکەی بە درۆ پێناکەنی، بە درۆ خەمبار نابیت، هەست دەکەیت هیچمان لە یەکتر ناوێ خۆشەویستی نەبێ، تەنها خۆشەویستی چڕ و پڕ و بێگەرد و ڕۆشن. تەنها لە ئاوێنەی دەروونی مندا هەست دەکەی تەماشای ئاوێنەی تەڵخ ناکەیت. ڕووخساری خۆت وەک هەیت پیشانت دەدات و ئاسوودەی کە خۆت ئەوەندە ڕوون دەبینی و ئەوەندە جوانی.

ئەفسووس کە ئەوەندە لەیەکتر دوورین، بەڵام خاترجەم بە ئاوێنەی ئەڤین مەودا ناناسێت، سنووربەزێنە و لە هەرکوێ بێت ئەو ساتانەی کە بیری لێدەکەیتەوە لەناخی خۆتەوە خۆتت پیشان دەدات. ئاوێنەیەکی ئەفسووناوییە ئەڤین. با هەمیشە بیر لەو ئاوێنەیە بکەینەوە، ئاوێنەی ئازادی. من هەمیشە لەبەردەم ئەم ئاوێنەیەدام، چونکە لەم دوورەوە، لە ئۆرانووسەوە هەمیشە بیر لەتۆ دەکەمەوە. تۆش ئاگاداربە لە بەر شلۆقی زەوی و کێشەکانی، لەبەر ئاوێنە تەڵخەکان و لێبووکەکانی ئەم ئاوێنەیە فەرامۆش نەکەی. غوربەتی ڕاستەقینە ئەوە نییە کە بکەویتە هەسارەیەکی تر و لەو هەسارەیەدا کەس نەناسی، غوربەتی ڕاستەقینە

ئەوەیە کە ئاوێنەت نەبێت و خۆت نەبینی و خۆت نەناسی. ئازیزم، هەمیشە بیر لە ئاوێنە بکەرەوە، لە ئاو و لە ئاوێنە، لە ئەڤین.

لاسەکەم.. بە قووڵترین ماچ کۆتایی بە پێشەکی ئەم نامەیە دەهێنم و، بە گەرمترین ئامێزی فەنتازیی بوونی هەمیشەییت لە دڵمدا دەلاوێنمەوە. شتێکی گەورەتر لە گەردوون شک نابەم تا ئەم ساتە، بۆیە دەڵێم بە قەد هەموو گەردوون خۆشم دەوێی.

تێبینی: ئازیزم، بۆ ئاگاداریت ئەمە تەنها پێشەکییەکی کورتی نامەکەیە، ناوەڕۆکەکەی لە سێ وەرزی ژووان و سێ وێستگەی ژووانگە پێک دێت، ببوورە نەمتوانی لەوە کورتتر ئەم نامەیە بنووسم، تەمەن ئەگەر کورتیش بێت، کارەسات و ڕووداوەکان درێژی دەکەنەوە، بە جۆرێ کە هەر رۆژێکیان بە ڕۆمانێ بنووسرێن، ئەو ڕۆژەی ئێمەش، ئەو ژووانگەیە و ئەو ژووانە، ئەو چەند کاتژمێرە کە نرخی هەموو تەمەن بوو، بوو بەهەوێنی ئەم وێستگانە و هاوپێچە لەگەڵ نامەکەم. گرنگ ئەوە نییە بگاتە دەستت، گرنگ ئەوەیە بگاتە هەستت، ئارامی و ئاسوودەییت بۆ دەخوازم، عەزیزم، ئارامی و ئاسوودەیی گیانم.

خەزاڵ/ ئۆرانووس